

Til § 32 b

Bestemmelsen regulerer sanktionsspørgsmålet ved overtrædelse af bestemmelserne i lovens kapitel 2 om retsmøder. Det foreslås, at der i intet tilfælde kan idømmes strengere straf end bøde.

I det foreslåede *stk. 2*, der er nyt i forhold til udvalgets lovudkast, afgrænses det strafbare område ved overtrædelse af navneforbud. Der har i udvalget været forskellige opfattelser vedrørende dette spørgsmål, jf. de almindelige bemærkninger pkt. 5.2. Retsplejerådet har i sin udtalelse over betænkningen (lovforslagets bilag 2) peget på den mulighed, at det nærmere beskrives i loven, i hvilket omfang journalister har pligt til at undersøge, om der er nedlagt navneforbud, inden en sag omtales.

Det foreslås på denne baggrund, at overtrædelse - ud over de tilfælde, hvor journalisten var bekendt med navneforbudet - kun kan straffes, hvis den pågældende, da overtrædelsen fandt sted, vidste eller burde vide, at sagen verserede ved retten (f.eks. i forbindelse med fængslingsbegæringer), og/eller at politiet efterforskede sagen. I så fald vil journalisten ifalde strafansvar, hvis han offentliggør vedkommendes identitet uden at have spurgt hos politiet, anklagemyndigheden eller retten, om der er nedlagt navneforbud.

I tilfælde, hvor journalisten efter omstændighederne må have en formodning om, at der verserer en straffesag (ved retten og/eller politiet), skal journalisten således undersøge spørgsmålet om navneforbud, inden de involverede personers identitet offentliggøres.

Det forudsættes, at politiet, anklagemyndigheden og retten vil kunne give telefonisk oplysning om eventuelle navneforbud.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 5.2 og til betænkningen side 44 og 115-116.

Til nr. 2 (retsplejelovens § 41 a).

Den foreslåede bestemmelse regulerer journalisters aktindsigt m.v. i forbindelse med retssager. Bestemmelsen supplerer retsplejelovens § 41 om adgangen til aktindsigt for sagens parter og andre, der har en retlig interesse i aktindsigt.

Journalister defineres i den foreslåede bestemmelse som personer, der er omfattet af lovens § 172, stk. 1, 2 eller 4, jf. herved lovforslagets § 1, nr. 4. Der er nærmere redegjort for denne afgrænsning i de almindelige bemærkninger pkt. 2.

Efter *stk. 1* kan journalister (som hovedregel, jf. stk. 5) få aktindsigt i anklageskrifter og retsmødebegæringer i straffesager.

Justitsministeren bemyndiges i *stk. 1, 4. pkt.*, til at fastsætte nærmere regler om, på hvilket tidspunkt journalister kan få aktindsigt i de nævnte dokumenter. I de almindelige bemærkninger pkt. 4.2.1 er der nærmere redegjort for, hvordan de administrative regler agtes udformet. Reglerne vil blive fastsat efter drøftelse med de berørte organisationer m.v.

Forurettede og eventuelle vidner skal efter *stk. 1, 3. pkt.*, anonymiseres i dokumenterne, inden journalister får aktindsigt. Dette kan f.eks. ske ved overstregning.

Det foreslås i *stk. 2*, at journalister i straffesager som udgangspunkt skal kunne låne rids og hjælpebilag, som anklageren eller forsvareren i straffesager bruger under domsforhandlingen eller retsmøder i medfør af retsplejelovens § 925.

Ved hjælpebilag forstås oversigter og lignende, som er udarbejdet af anklageren eller forsvareren, og som ikke nødvendigvis fremlægges formelt i retten, men alene bruges som støtte ved forelæggelsen af sagen m.v. eller ved afhøringer.

Stk. 3 drejer sig om civile sager. Det foreslås, at sagens dokumenter under domsforhandlingen eller et forberedende retsmøde kan udlånes til journalister, som er til stede i retten, hvis begge parter giver samtykke hertil. Dokumenterne kan dog ikke udlånes i ægteskabssager, sager vedrørende forældremyndighed, faderskabssager, værgemålssager, sager om prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse og sager om prøvelse af beslutning om adoption uden samtykke.

Anmodning om at måtte låne dokumenter i medfør af *stk. 2* og *3* skal fremsættes over for retten. Dokumenterne skal tilbageleveres senest, når retsmødet slutter, eller journalisten forlader retsmødet.

Journalister, som vil låne bilag m.v. under retsmødet, bør give retten besked herom i god tid, således at der eventuelt kan laves ekstra eksemplarer af de pågældende dokumenter. Der foreslås ikke en bestemt frist, idet der bl.a. må tages hensyn til kopieringsopgavens omfang. Det forudsættes, at kopier af hjælpebilag og rids fremstilles af anklagemyndigheden eller forsvareren.

Efter *stk. 4* kan journalister (som hovedregel, jf. stk. 5) få aktindsigt i retsbøgerne, medmindre det pågældende retsmøde helt eller delvis er holdt for lukkede døre. Der vil således være mulighed for, at journalister kan gøre sig bekendt med domme, kendelser, protokolleringen af afgivne forklaringer m.v. Der kan først gives aktindsigt i retsbøger, når den pågældende sag er endt.